

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. július 18.*

A C-288/05. sz. ügyben,

az EU 35. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesgerichtshof (Németország) a Bírósághoz 2005. július 19-én érkezett, 2005. június 30-i határozatával terjesztett elő a

Jürgen Kretzinger

ellen

a **Hauptzollamt Augsburg**

részvételével

folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J. Klučka, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk és L. Bay Larsen (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. július 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- J. Kretzinger képviseletében kezdetben J. Kretzinger lui-même, később G. Dannecker Rechtsanwalt,
- a Németországi Szövetségi Köztársaság képviseletében A. Dittrich és M. Lumma, meghatalmazotti minőségben,
- a Cseh Köztársaság képviseletében T. Boček, meghatalmazotti minőségben,
- a Spanyol Királyság képviseletében M. Muñoz Pérez, meghatalmazotti minőségben,
- a Holland Királyság képviseletében H. G. Sevenster és C. A. H. M. ten Dam, meghatalmazotti minőségben,
- az Osztrák Köztársaság képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

- a Lengyel Köztársaság képviselőjében T. Nowakowski, meghatalmazotti minőségben,
- a Svéd Királyság képviselőjében K. Petkovska, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében W. Bogensberger és S. Grünheid, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. december 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én Schengenben (Luxemburg) aláírt egyezmény (HL 2000., L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o., a továbbiakban: SMVE) 54. cikkének értelmezésére irányul.
- ² E kérelmet a J. Kretzinger ellen üzletszerűen, vámárura elkövetett orgazdaság miatt Németországban folyamatban lévő büntetőeljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi jog

- ³ Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez az Amszterdami Szerződéssel csatolt, a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: jegyzőkönyv) 1. cikke értelmében az Európai Unió tizenhárom tagállama, köztük a Németországi Szövetségi Köztársaság és az Olasz Köztársaság felhatalmazást kapott arra, hogy az Unió jogi és intézményi keretein, illetve az EU- és az EK-Szerződés keretein belül egymás között megerősített együttműködést hozzanak létre az említett jegyzőkönyv mellékletében meghatározott schengeni vívmányok hatálya alá tartozó területeken.
- ⁴ A fenti meghatározás szerinti schengeni vívmányok részét képezi különösen a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-én Schengenben aláírt megállapodás (HL 2000., L 239., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 3. oldal, a továbbiakban: Schengeni Megállapodás), valamint az SMVE.
- ⁵ A jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdése első albekezdésének értelmében az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének napjától a schengeni vívmányokat azonnali hatállyal alkalmazni kell a jegyzőkönyv 1. cikkében említett tizenhárom tagállamra.

- 6 A jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdése második albekezdése második mondatának végrehajtására, az Európai Unió Tanácsa 1999. május 20-án elfogadta az Európai Közösséget létrehozó szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a schengeni vívmányokat alkotó valamennyi rendelkezés, illetve határozat jogalapjának meghatározásáról szóló 1999/436/EK határozatot (HL L 176., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 152. oldal). E határozat 2. cikkének a határozat A. mellékletével együttes olvasatából kitűnik, hogy a Tanács az Európai Unióról szóló szerződésnek „A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó rendelkezések” című VI. Címe alá tartozó EU 34. és EU 31. cikket határozta meg az SMVE 54–58. cikke jogalapjaként.

- 7 Az SMVE „Rendőrség és biztonság” címet viselő III. Címének „A kétszeres büntetés tilalma (*ne bis in idem*) elvének alkalmazása” című 3. fejezetében található 54. cikke értelmében:

„Az ellen a személy ellen, akinek a cselekményét a Szerződő Felek egyikében jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján nem lehet egy másik Szerződő Fél területén büntetőeljárást indítani, amennyiben elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani.”

- 8 Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o., a továbbiakban: kerethatározat) 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam többek között büntetés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

- 9 A kerethatározat „Az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának okai” címet viselő 3. cikke szerint:

„A végrehajtó tagállam igazságügyi hatósága (a továbbiakban »végrehajtó igazságügyi hatóság«) az alábbi esetekben tagadja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását:

1. [...]

2. ha a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezésére álló információkból az derül ki, hogy a keresett személyt valamely tagállam ugyanazon cselekményért már jogerősen elítélte, feltéve, hogy elítélése esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélező tagállam joga szerint az már nem hajtható végre;

[...]”

- 10 A kerethatározat 5. cikke, amely „A kibocsátó tagállam által egyedi esetekben nyújtandó garanciák” címet viseli, a következőképpen rendelkezik:

„Az európai elfogatóparancsnak a végrehajtó igazságügyi hatóság által történő végrehajtását a végrehajtó tagállam joga az alábbi feltételekhez kötheti:

1. ha az európai elfogatóparancsot az érintett személy távollétében hozott határozatban kiszabott büntetés [...] végrehajtása céljából bocsátották ki, és ha az érintett személyt személyesen nem idézték vagy más módon nem értesítették annak a tárgyalásnak az időpontjáról és helyéről, amely a távollétében hozott határozathoz vezetett, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság megfelelőnek ítélt garanciát nyújt arra, hogy annak a személynek, aki ellen az európai elfogatóparancsot kibocsátották, lehetősége lesz a kibocsátó tagállamban az ügy újratárgyalását kérni és a bírósági tárgyaláson jelen lenni.

[...]"

- 11 Az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjáról szóló, az Európai Községek Hivatalos Lapjában 1999. május 1-jén közzétett tájékoztatóból (HL L 114., 56. o.) kitűnik, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság az EU 35. cikk (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatával elfogadta a Bíróság hatáskörét az EU 35. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti eljárások lefolytatására.

A nemzeti jog

- 12 Az Abgabenordnung (az adózás rendjéről szóló német törvény) 374. §-a szerint bűncselekményt követ el, aki a Németországi Szövetségi Köztársaságtól eltérő tagállamban, az oda történő jogellenes behozatallal keletkezett vámfizetési kötelezettség teljesítését elmulasztja.

- 13 A Németországi Szövetségi Köztársaság, hogy megfeleljen a kerethatározat rendelkezéseinek, a Bundesverfassungsgericht (szövetségi alkotmánybíróság) 2005. július 18-i, az előző átültető törvényt megsemmisítő ítéletét követően 2006. július 20-án elfogadta az Europäisches Haftbefehlsgesetz-et (az európai elfogatóparancsról szóló német törvény, BGBl. 2006 I, 1721. o.).

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 14 J. Kretzinger két alkalommal, 1999 májusában és 2000 áprilisában harmadik személy által az Unión kívüli országból Görögországba csempészett cigarettát szállított tehergépkocsival Görögországból Olaszországon és Németországon keresztül az Egyesült Királyság irányába. A cigarettákat sehol nem vetették alá vámkezelésnek.
- 15 Az első szállítmányt, amely 34 500 karton csempészett cigarettából állt, Olaszországban a Guardia di Finanza (gazdasági rendőrség) tartóztatta fel 1999. május 3-án. J. Kretzingert kihallgatást követően 1999. május 4-én szabadon bocsátották.
- 16 2001. február 22-i ítéletével a Corte d'Appello di Venezia (velencei fellebbviteli bíróság) helyt adott az elsőfokú felmentő határozat ellen benyújtott ügyészi fellebbezésnek, és J. Kretzingert távollétében lefolytatott eljárásban egy év nyolc hónap szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását felfüggesztette. A vádlott bűnösségét 6 900 kilogramm csempészett külföldi dohányáru Olaszországba való behozatala és birtoklása, valamint az azután esedékes vám megfizetésének elmulasztása miatt állapította meg. Az olasz jog szerint az ítélet jogerőre emelkedett. Az éltelt büntetése bekerült a bűnügyi nyilvántartásba.

- 17 A második szállítmány 14 927 karton csempészett cigarettából állt. J. Kretzingert 2000. április 12-én ismételten megállította az olasz Guardia di Finanza. Rövid ideig rendőrségi őrizetben illetve előzetes letartóztatásban volt, majd visszatért Németországba.
- 18 2001. január 25-i ítéletében a Tribunale di Ancona (anconai bíróság) ugyancsak a távollétében, és ugyanazon olasz jogszabályok alkalmazásával, kétévi szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását nem függesztette fel. Az olasz jog szerint ez az ítélet is jogerőre emelkedett. A szabadságvesztés-büntetés, amelynek végrehajtására nem került sor, szintén bekerült a bünyügyi nyilvántartásba.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, annak ellenére, hogy többször próbált ezen ítéletekkel kapcsolatban felvilágosítást kérni, nem sikerült teljes bizonyossággal tisztáznia, hogy az ítéletek mely vámfizetési kötelezettségekre vonatkoztak, és különösen, hogy azok a csempészetre is kiterjedtek-e.
- 20 Az olasz határozatok ismeretében a Landgericht Augsburg (augsburgi bíróság) az első szállítmány vonatkozásában egy év tíz hónap szabadságvesztésre, a második szállítmány vonatkozásában egy év szabadságvesztésre ítélte J. Kretzingert csempészett áruk Görögországba történő behozatala után keletkező vámfizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztása miatt, amely az Abgabenordnung 374. §-a szerint bűncselekmény.

- 21 A Landgericht Augsburg, bár utalt arra, hogy az olaszországi, jogerős ítéleteket még nem hajtották végre, nem állapította meg az SMVE 54. cikke szerinti eljárási akadály fennállását. Álláspontja szerint, bár ugyanaz a két cigaretaszállítmány képezte mind az olaszországi ítéletek, mind saját ítéletének alapját, nincs helye az SMVE 54. cikke alkalmazásának.
- 22 J. Kretzinger a Bundesgerichtshofhoz (szövetségi legfelső bíróság) fordult; e bíróságnak kételyei vannak a tekintetben, hogy a Landgericht Augsburg indokolása összeegyeztethető-e az SMVE 54. cikkével.
- 23 A Bundesgerichtshof első kérdése az SMVE 54. cikke értelmében vett „ugyanazon cselekmény” fogalom értelmezésére irányul.
- 24 Ezt követően, a „végrehajtás” fogalmával kapcsolatban a Bundesgerichtshof, amelynek előzetes álláspontja szerint az SMVE 54. cikkének hatálya alá tartozik az első szállítmánnyal kapcsolatban kiszabotthoz hasonló, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés, azt kérdezi, hogy ilyen rövid tartamú előzetes letartóztatás elegendő-e a büntetőigény elenyészéséhez.
- 25 Végül, az SMVE 54. cikke szerinti eljárási akadállyal kapcsolatban a Bundesgerichtshof, megjegyezve, hogy az olasz hatóságok a kerethatározat alapján semmilyen lépést nem tettek a J. Kretzingerrel szemben a második szállítmánnyal kapcsolatban kiszabott büntetés végrehajtása érdekében, azt kérdezi, befolyásolják-e a kerethatározat rendelkezései e cikk értelmezését, és ha igen, mennyiben.

26 Ezért a Bundesgerichtshof az eljárást felfüggesztette és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

- „1) »Ugyanazon cselekmény« büntetőjogi üldözéséről van-e szó a SMVE 54. cikke értelmében, ha a vádlottat csempészett külföldi dohányáru Olaszországba való behozatala, ottani birtokban tartása és a vámfizetés elmulasztása miatt olasz bíróság elítélte, majd ezután német bíróság ezen áru korábban Görögországban történt megszerzése miatt, a – harmadik személyek általi korábbi behozatal folytán keletkezett – (formailag) görög behozatali vámteher tekintetében vámárura elkövetett orgazdaságért ítélte el, amennyiben a vádlott szándéka kezdettől fogva az áru görögországi átvétele után Olaszországon át az Egyesült Királyságba való szállítása volt?
- 2) Az SMVE 54. cikke értelmében a büntetést »már végrehajtották«-e vagy »végrehajtása folyamatban van«-e,
- a) ha a vádlottat szabadságvesztésre ítélték, melynek végrehajtását az ítéletet hozó bíróság államának joga szerint felfüggesztették;
- b) ha a vádlottat rövid időre rendőri őrizetbe vették, illetve előzetes letartóztatásba helyezték és e szabadságelvontást az ítéletet hozó bíróság államának joga szerint a később végrehajtandó szabadságvesztésbe be kell számítani?

- 3) Befolyásolja-e a végrehajtás fogalmát az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából az,
- a) hogy az (első) ítéletet hozó bíróság államának az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i tanácsi kerethatározat (HL L 190., 2002.7.18.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.) belső jogba történt átültetésével bármikor lehetősége van a belső joga szerint jogerős ítélet végrehajtására, és
 - b) hogy az ítéletet hozó bíróság államának az elítélt kiadatására vagy a végrehajtás átvételére irányuló jogsegélykérelmét azért nem lehetne minden további nélkül teljesíteni, mert az ítéletet a vádlott távollétében hozták?”

A Bíróság hatásköréről

²⁷ A jelen ítélet 11. pontjából következik, hogy az EU 35. cikk alapján a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az SMVE 54. cikkének, és amennyiben a jelen ügyben releváns lenne, a kerethatározatnak az értelmezésére vonatkozó előzetes döntés meghozatalára.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről*Az első kérdésről*

- 28 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy mi az irányadó szempont az SMVE 54. cikke értelmében vett „ugyanazon cselekmény” fogalmának alkalmazása során, különösen, hogy e fogalom hatálya alá tartoznak-e a csempészett külföldi dohányáru egyik szerződő államban történő megszerzésével, illetve ugyanezen dohányáru másik szerződő államba történő behozatalával és ottani birtokban tartásával megvalósított jogellenes magatartások, amennyiben a vádlott szándéka kezdettől fogva az volt, hogy a dohányárut, annak megszerzése után több szerződő állam területén keresztül végső rendeltetési helyére szállítsa.
- 29 E tekintetben a Bíróság a C-436/04. sz., Van Esbroeck ügyben 2006. március 9-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-2333. o.] 36. pontjában már megállapította, hogy egyrészt az SMVE 54. cikke alkalmazásának egyedüli jelentőséggel bíró szempontja a történeti tényállásnak, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének az azonossága, másrészt, ugyanezen ítélet 42. pontjában, hogy e szempont a tényállás jogi minősítésétől és a védett jogi tárgytól függetlenül alkalmazandó.
- 30 Ebből elsősorban az következik, hogy nem releváns az a körülmény, hogy J. Kretzingert az első szerződő államban (Olaszország) a cigarettákra vonatkozó vámáru-nyilatkozat hiánya, valamint az azok után esedékes, ezen államba történő behozattal keletkezett vámfizetési kötelezettség elmulasztása miatt ítélték el, míg egy másik szerződő államban (Németország) a csempészett dohányáru Görögországban történt első megszerzése miatt.

- 31 Másodsorban, a történeti tényállás azonosságának, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttese azonosságának a védett jogi tárgytól függetlenül kell fennállnia, amely az egyes szerződő államokban különböző lehet.
- 32 A német és a spanyol kormány azonban a tárgyaláson, amelyre a fent hivatkozott Van Esbroeck ítélet kihirdetését kövезően került sor, úgy vélte, hogy a történeti tényállás azonosságán alapuló szempontot oly módon kell alkalmazni, hogy az a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok az ügy konkrét körülményeinek átfogó értékelése során a védett jogi tárgyra is tekintettel lehessenek.
- 33 E tekintetben ki kell emelni, hogy a nemzeti büntető jogszabályok harmonizációjának hiányában a cselekmény jogi minősítésén vagy a védett jogi tárgyon alapuló szempont annyiféle akadályát jelentené a schengeni térségben való szabad mozgásnak, amennyi a szerződő állami büntetőjogrendszerek száma (lásd a fent hivatkozott Van Esbroeck ítélet 35. pontját).
- 34 Következésképpen meg kell erősíteni, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak, amelyeknek arról kell határozniuk, fennáll-e a történeti tényállás azonossága, annak vizsgálatára kell szorítkozniuk, hogy az egymáshoz időben, térben és tárgyak szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének minősül-e (lásd a fent hivatkozott Van Esbroeck ítélet 38. pontját).
- 35 Konkrétabban, az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzettel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már kimondta: ugyanazon áruknak az SMVE valamely szerződő államából való kivitelében és más szerződő állam területére való bevitelében megnyilvánuló büntetendő és büntetőeljárás alapját képező cselekmé-

nyek főszabály szerint olyan magatartásokat jelentenek, amelyek az SMVE 54. cikke értelmében „ugyanazon cselekménynek” minősülhetnek (e tekintetben lásd a fent hivatkozott Van Esbroeck ítélet 42. pontját, a fent hivatkozott Van Straaten ítélet 51. pontját, és a C-467/04. sz., Gasparini és társai ügyben 2006. szeptember 28-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-9199. o.] 57. pontját).

36 A csempészett cigaretta alapügybelihez hasonló szállítása szükségképpen magában foglalja a schengeni térségen belüli több határ egymás utáni átlépését, ebből következően olyan tényállást eredményezhet, amely az „ugyanazon cselekmény” fogalmának hatálya alá tartozik. Ennek végérvényes mérlegelése azonban a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok feladata, amelyeknek arról kell határozniuk, hogy a kérdéses történeti tényállás egymáshoz időben, térben és tárgyuk szerint elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének minősül-e.

37 E megfontolások alapján az első kérdésre adandó válasz az, hogy az SMVE 54. cikke a következőképpen értelmezendő:

- a történeti tényállásnak, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének az azonossága minősül irányadó szempontnak e cikk alkalmazásakor, függetlenül e tényállás jogi minősítésétől és a védett jogi tárgytól;
- az említett 54. cikk szerinti „ugyanazon cselekmény” fogalmának hatálya alá tartozhat a csempészett külföldi dohányáru egyik szerződő államban történő megszerzésével, illetve ugyanezen dohányáru másik szerződő államba történő behozatalával és ottani birtokban tartásával megvalósított tényállás, amelyet az a körülmény jellemez, hogy a mindkét szerződő államban büntetőeljárás alá vont vádlott szándéka kezdettől fogva az volt, hogy a dohányárut, annak megszerzése után több szerződő állam területén keresztül végső rendeltetési helyére szállítsa. Ennek végérvényes mérlegelése azonban a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok feladata.

A második kérdés a) pontjáról

- 38 A kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetés az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából úgy tekintendő-e, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy amelynek „végrehajtása folyamatban van”, amennyiben a vádlottat az említett szerződő állam jogszabályai szerint végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.
- 39 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az SMVE 54. cikke értelmében a büntetőeljárás ugyanazon cselekmény alapján történő indításának tilalma az alapügybelihez hasonló elítélés esetén csak akkor alkalmazható, amikor, ha elítélés esetén „a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani” (a továbbiakban: végrehajtottsági feltétel).
- 40 Másodsorban ki kell emelni, amint indítványának 44. és 45. pontjában a főtanácsnok is tette, hogy valamennyi szerződő állam büntetőjogában megtalálható az a mechanizmus, amelynek alapján a nemzeti bíróság a büntetés végrehajtását felfüggesztheti, ha ennek jogszabályi feltételei teljesülnek.
- 41 J. Kretzinger, a jelen ügyben észrevételt benyújtó kormányok, valamint az Európai Közösségek Bizottsága egyetértenek abban, hogy azt a személyt, akit felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték, úgy kell tekinteni, mint akivel szemben büntetőeljárás folyt, amelynek során megállapították a bűnösségét, és elítélték, az ehhez fűződő valamennyi jogi következménnyel együtt.

- 42 E tekintetben megállapítandó, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés, minthogy az elítélt személy jogellenes magatartását szankcionálja, az SMVE 54. cikke értelmében vett büntetésnek minősül. A büntetést kiszabó ítélet jogerőre emelkedésétől kezdve, valamint a próbaidő tartama alatt az említett büntetés úgy tekintendő, mint amelynek „végrehajtása folyamatban van”. Ezt követően, amint a próbaidő letelt, ugyanezen rendelkezés értelmében a büntetést úgy kell tekinteni, hogy azt „már végrehajtották”.
- 43 Ezt az értelmezést, amely szerint a felfüggesztett szabadságvesztés egyidejűleg a végrehajtottági feltételt is teljesíti, az is megerősíti, amint azt különösen a cseh kormány és a Bizottság hangsúlyozta, hogy logikátlan volna egyrészt minden ténylegesen megtörtént szabadságelvonást az SMVE 54. cikke értelmében vett végrehajtnak tekinteni, ugyanakkor kizárni annak lehetőségét, hogy az általában kisebb súlyú bűncselekmények esetén kiszabott felfüggesztett szankciók teljesíthessék az említett cikk szerinti végrehajtottági feltételt, és így mentesíthessék az érintettet az újabb büntetőeljárások alól.
- 44 Ilyen körülmények között az első kérdés a) részére az a válasz, hogy valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetés az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából úgy tekintendő, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy amelynek „végrehajtása folyamatban van”, ha a vádlottat e szerződő állam jogszabályai szerint végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

A második kérdés b) pontjáról

- 45 E kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetés úgy tekintendő-e, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy

amelynek „végrehajtása folyamatban van”, ha a vádlott rövid ideig rendőrségi őrizetben illetve előzetes letartóztatásban volt, és ezt a fogvatartást be kell számítani az ítéletet hozó bíróság államának jogszabályai szerint kiszabott minden további szabadságvesztés büntetés végrehajtásába.

46 E tekintetben azt kell vizsgálni, hogy amennyiben az SMVE 54. cikkében előírt többi feltétel teljesül, az első szerződő államban történt jogerős elítélést megelőzően letöltött rövid tartamú olyan szabadságelvonásnak, mint az őrizet illetve az előzetes letartóztatás, amelynek tartamát be kell számítani a jogerősen kiszabott büntetésbe, lehet-e olyan hatása, hogy azáltal előzetesen teljesül a végrehajtottsági feltétel, és így ezen elítélés kizárja újabb büntetőeljárás indítását egy másik szerződő államban.

47 A tárgyaláson J. Kretzinger többek között általános jelleggel arra hivatkozott, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló esetben, ha az ítéletet hozó szerződő állam annak ellenére nem hajtotta végre a szabadságvesztés-büntetést, hogy jogi ok ebben nem akadályozta, a végrehajtottsági feltétel a schengeni vívmányok közösségiesítése óta nem alkalmazható.

48 A Bírósághoz írásbeli észrevételt benyújtó hét kormány, valamint a Bizottság ellenben úgy véli, hogy az őrizet és az előzetes letartóztatás időtartama nem tekinthető minden további nélkül a büntetés végrehajtásának az SMVE 54. cikke szempontjából.

49 E tekintetben ki kell emelni, hogy magából az említett cikk szövegéből következik, hogy az csak akkor alkalmazható, ha az érintett személy „cselekményét [már]

jogerősen elbírálták”. Hangsúlyozni kell viszont, hogy a bírósági eljárás folyamatában az őrizet, csakúgy, mint az előzetes letartóztatás, megelőzi az érdemi ítéletet.

50 Következésképpen, amint arra indítványának 59. pontjában a főtanácsnok rámutatott, az SMVE 54. cikke nem alkalmazható a szabadságelvonás ilyen időszakai esetén, még akkor sem, ha ezeket a nemzeti jog szerint figyelembe kell venni az esetlegesen kiszabott szabadságvesztés-büntetés későbbi végrehajtása során.

51 Ezt az értelmezést támasztja alá, amint azt a német, a spanyol, az osztrák kormány, valamint a Bizottság megjegyezte, az a tény, hogy az előzetes letartóztatás célja jelentősen eltér az SMVE 54. cikkében szereplő végrehajtottsági feltétel által elérni kívánt céltól. Míg ugyanis az előbbi célja inkább preventív jellegű, a második annak elkerülésére szolgál, hogy olyan személy ellen, akinek cselekményét valamely szerződő államban már jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján ne lehessen újabb büntetőeljárást indítani, és ezáltal tulajdonképpen büntetlen maradjon, ha az ítéletet hozó bíróság állama a kiszabott büntetést nem hajtotta végre.

52 Következésképpen a második kérdés b) pontjára az a válasz, hogy az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetést nem lehet úgy tekinteni, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy amelynek „végrehajtása folyamatban van”, ha a vádlott rövid ideig rendőrségi őrizetben illetve előzetes letartóztatásban volt, és ezt a szabadságelvonást az ítéletet hozó bíróság államának jogszabályai szerint be kell számítani a szabadságvesztés büntetés későbbi végrehajtásába.

A harmadik kérdésről

- 53 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra keres választ, hogy a kerethatározat rendelkezései befolyásolják-e, és ha igen, hogyan, az SMVE 54. cikkében szereplő „végrehajt[ás]” fogalmának értelmezését.
- 54 E kérdés megválaszolásához előzetesen le kell szögezni, hogy mivel a kerethatározat átültetésére Németországban 2006. augusztus 2-i hatállyal került sor, ismét lehetőség nyílt európai elfogatóparancs alkalmazására, és ezért nem zárható ki minden további nélkül, hogy a kerethatározat rendelkezéseinek az alapügyben szerepe lehet.
- 55 A kerethatározat 32. cikkéből továbbá az következik, hogy az az olyan cselekményekre vonatkozó megkeresésekkel kapcsolatban is alkalmazható, amelyeket, mint az alapügyben is, az e határozat átültetésére előírt határidő lejártá, azaz 2004. január 1-je előtt követtek el, amennyiben a végrehajtó tagállam nem nyilatkozott úgy, hogy ilyen megkeresés esetén továbbra is az ezen időpontot megelőzően alkalmazandó kiadatási rendszer szerint jár el. A Németországi Szövetségi Köztársaság nem tett ilyen nyilatkozatot.

A harmadik kérdés a) pontjáról

- 56 Az előterjesztő bíróság e kérdése lényegében arra irányul, befolyásolja-e az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából a „végrehajt[ás]” fogalmának értelmezését az a körülmény, hogy a kerethatározat alapján valamely tagállam európai elfogatóparancsot bocsáthat ki belső joga szerint jogerősen elítélt személy elfogása, és az ítélet végrehajtása céljából.

- 57 A tárgyalás során J. Kretzinger hangsúlyozta, a kerethatározat által az ítéletet hozó bíróság állama számára biztosított azon jogi lehetőség, hogy európai elfogatóparancsot bocsásson ki valamely jogerőssé vált ítélet végrehajtása céljából, azzal a következménnyel jár, hogy teljesítettnek kell tekinteni a végrehajtottsági feltételt, ennél fogva a hatáskörrel rendelkező német bíróságok már nem indíthatnak ellene büntetőeljárást.
- 58 Az írásbeli észrevételt benyújtó hét kormány, valamint a Bizottság ellenben úgy véli, hogy a kerethatározat semmilyen módon nem befolyásolja az SMVE 54. cikkének értelmezését; e kormányok és a Bizottság vitatják azt, hogy az ítéletet hozó bíróság államának pusztán lehetősége az európai elfogatóparancs kibocsátására önmagában elegendő lehet a végrehajtottsági feltétel teljesítéséhez, amely azt követeli meg, hogy a büntetés kiállítására ténylegesen sor került.
- 59 E tekintetben megállapítandó, hogy az SMVE 54. cikkének J. Kretzinger által szorgalmazott értelmezése magával e rendelkezés szövegével is ellentétben állna, amely az ugyanazon cselekmény miatti jogerős elítélésen kívül a végrehajtottsági feltétel teljesülését is kifejezetten megköveteli.
- 60 E végrehajtottsági feltétel fogalmilag nem teljesülhet akkor, ha, amint az alapügyben is, az elítélést követően az első tagállamban esetlegesen európai elfogatóparancsot bocsátottak ki éppen a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából, amelynek végrehajtására az SMVE 54. cikke értelmében még nem került sor.
- 61 Ezt a megállapítást maga a kerethatározat erősíti meg, amely 3. cikkének (2) bekezdésében az európai elfogatóparancs teljesítésének megtagadására kötelezi a végrehajtó tagállamot, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság rendelkezésére álló információkból az derül ki, hogy a keresett személyt valamely tagállam ugyanazon cselekményért már jogerősen elítélte, feltéve, hogy elítélése esetén a végrehajtottsági feltétel teljesül.

62 Továbbá, amint arra az osztrák és a spanyol kormány, valamint a Bizottság rámutatott, ezt a következtetést alátámasztja az a tény, hogy az SMVE 54. cikkének értelmezése nem függhet a kerethatározat rendelkezéseitől anélkül, hogy ez jogbizonytalansághoz vezetne, amely jogbizonytalanság egyrészt abból adódik, hogy a kerethatározat által egymáshoz kapcsolódó tagállamok nem mindegyike részese az SMVE-nek, amely viszont egyes harmadik államokban is alkalmazandó, másrészt pedig abból a körülményből, hogy az európai elfogatóparancs hatálya korlátozott, míg nem ez a helyzet az SMVE 54. cikke esetében, amely az egyezményben részes államokban büntetni rendelt minden jogsértéssel kapcsolatban alkalmazandó.

63 Ezért az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából a „végrehajt[ás]” fogalmának értelmezését nem befolyásolhatja az a körülmény, hogy valamely jogerős szabadságvesztés-büntetés az ítéletet hozó bíróság államában esetleg annak következtében hajtható végre, hogy az elítéltet egy másik tagállam átadta.

64 A harmadik kérdés a) pontjára ezért az a válasz, hogy az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából a „végrehajt[ás]” fogalmának értelmezését nem befolyásolhatja az a körülmény, hogy az a tagállam, amelynek területén a vádlottat a belső jog szerint jogerősen elítélték, a kerethatározat alapján európai elfogatóparancsot bocsáthat ki e személy elfogására ezen ítélet végrehajtása céljából.

A harmadik kérdés b) pontjáról

65 A kérdést előterjesztő bíróság harmadik kérdésének b) pontja lényegében arra irányul, hogy a „végrehajt[ás]” SMVE 54. cikke szerinti fogalmának értelmezését befolyásolja-e az a körülmény, hogy a kerethatározat 5. cikkének 1. pontjával

bevezetett szabályozás értelmében a végrehajtó tagállam nem köteles automatikusan teljesíteni a vádlott távollétében hozott ítélet végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot.

⁶⁶ E tekintetben meg kell állapítani, hogy, amint az a jelen ítélet 59–64. pontjából következik, a tagállamok lehetősége az európai elfogatóparancs kibocsátására nem befolyásolja a „végrehajt[ás]” SMVE 54. cikke szerinti fogalmának értelmezését. Amint arra a spanyol kormány és a Bizottság helyesen rámutatott, olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben is szerepelnek, nem gyengíti e megállapítás helytállóságát az a tény, hogy az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló ítéletet a vádlott távollétében hozták.

⁶⁷ Következésképpen a jelen ügyben nem szükséges annak vizsgálata, hogy a vádlott távollétében hozott ítélet, amelynek végrehajthatósága a kerethatározat 5. cikkének 1. pontjában szereplő feltételekhez köthető, az SMVE 54. cikkének alkalmazása szempontjából az érintett személy „cselekményét [...] jogerősen elbírál[ó]” határozatnak tekintendő-e.

⁶⁸ Következésképpen a második kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

⁶⁹ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-én Schengenen aláírt egyezmény 54. cikkét akként kell értelmezni, hogy:
 - a történeti tényállásnak, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő cselekmények együttesének az azonossága minősül irányadó szempontnak e cikk alkalmazásakor, függetlenül e tényállás jogi minősítésétől és a védett jogi tárgytól;
 - az említett 54. cikk szerinti „ugyanazon cselekmény” fogalmának hatálya alá tartozhat a csempésztett külföldi dohányáru egyik szerződő államban történő megszerzésével, illetve ugyanezen dohányáru másik szerződő államban történő behozatalával és ottani birtokban tartásával megvalósított tényállás, amelyet az a körülmény jellemez, hogy a mindkét szerződő államban büntetőeljárás alá vont vádlott szándéka kezdettől fogva az volt, hogy a dohányárut, annak megszerzése után több szerződő állam területén keresztül végső rendeltetési helyére szállítsa. Ennek végérvényes mérlegelése azonban a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok feladata.
- 2) Valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetés a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 54. cikkének alkalmazása

szempontjából úgy tekintendő, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy amelynek „végrehajtása folyamatban van”, ha a vádlottat e szerződő állam jogszabályai szerint végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélték.

- 3) A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 54. cikkének alkalmazása szempontjából valamely szerződő állam bírósága által kiszabott büntetést nem lehet úgy tekinteni, mint amelyet „már végrehajtott[a]k”, vagy amelynek „végrehajtása folyamatban van”, ha a vádlott rövid ideig rendőrségi őrizetben, illetve előzetes letartóztatásban volt, és ezt a szabadságelvontást az ítéletet hozó bíróság államának jogszabályai szerint be kell számítani a szabadságvesztés büntetés későbbi végrehajtásába.
- 4) A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 54. cikkének alkalmazása szempontjából a „végrehajt[ás]” fogalmának értelmezését nem befolyásolhatja az a körülmény, hogy az a tagállam, amelynek területén a vádlottat a belső jog szerint jogerősen elítélték, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat alapján európai elfogatóparancsot bocsáthat ki e személy elfogására ezen ítélet végrehajtása céljából.

Aláírások